

дѣлъ толко за живота си, който сѧ скършюва, а пакъ за дѣшата си сѧ не грижіш, които е бѣзсмъртна? Язъ имамъ да умрѫ, слѣдователно нека глѣдамъ да умрѫ добре. Боже мой! обаждими кончина-та ми. Боже мой, каки ми още колко време имамъ да живѣш, та да сѧ приготвяш. „Скажи ми Господи, кончина моя, и чис-ло днѣй моих.“⁽¹⁾

О, това е много неизвѣстно; азъ знаиш, че имамъ да умрѫ, нѣ азъ не знаиш кога, и нити азъ знаиш това, нити Богъ, който ми е открылъ толко тайнства, ми е тѣшилъ часа на смърть-та, и даже той ми го е укрылъ тѣрдѣ прилѣжно, и устроилъ е съ това спасенїето ми, за да не знаиш времето, и да бѫдѫ въ сѣко време готовъ. Въ Екклесіаста ми говори: че человѣкъ си не знае времето, нѣ какъ-то рѣбѣты сѧ ловатъ въ мрежиты, и птичетата въ примката, тѣй сѧ ловатъ человѣцити отъ злѣатъ часъ, когато дойде внезапно. „Не разумѣ человѣкъ времене свое: яко же рѣбы уловля-емъ во мрѣжи, и ѹки птицы уловля-емъ въ сѣти: тѣкъ уловляютсѧ сънове человѣчестіи въ времѣ злѣ, егда нападѣтъ на нихъ внезапно.“^[2] Въ Евангеліето го поетаръ: че он-зи часъ дохожда като крадецъ, сирѣчъ въ єдно време, когато го не чакамъ, и за тѣй трѣбва да смы бѣдни: „Его ради ѿбо бѣдите готови.“^[3] И това неизвѣстно време на смърть-та, колко страшно е, Христіеннио? „прѣиди, и виждъ.“

И най-напредъ нека рѣшимъ единъ въпросъ, що ни задава вели-кий Василій, основанъ на Божественото Писаніе. „Смерти же при-хѣдатъ,“ споминаватой, „предѣлъ же жицни исполнивши м-сѧ, иже положи коемъждо пра-вѣдныи съдъ Божій, изда-леча коемъждо отъ насъ слѣчай предвидащій;“⁽⁴⁾ което ще рече: че Богъ е направилъ человѣческыя животъ приброенъ, и да-лъ е человѣкъ толко годинъ, и положилъ въ предѣлы, които не може нѣ-кой да надмине, та да поживѣе или по-малко, или по-много. Подъ тойзи образъ смърть-та не бы била неизвѣстна, защото не бы могла да дойде въ друго време, освенъ кога-то е опредѣлилъ Богъ, нѣ дѣ-мыты Василіевы иматъ другъ смыслъ, за това „прѣиди, и виждъ,“ за да ги разумѣешъ.

Колкото масло налѣемъ въ свѣтилника, тѣбѣвва и свѣтилникъ

[1] Пс. 38, с. 5. [2] Екклс. 9, 12. [3] Мат. 24, 44 [4] Слово какъ Богъ не е виновенъ за лошиты работы.